

FEDERALE OVERHEIDSDIENST ECONOMIE,
K.M.O., MIDDENSTAND EN ENERGIE

[C - 2021/42132]

Circulaire van 4 juni 2021 met betrekking tot de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier in het kader van de CRM-veiling. — Toepassing van artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 21 mei 2021 tot vaststelling van de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1° en 2°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure en wat betreft de minimumdrempel in MW

De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie alsook de beleidsvoerders werden ter kennis gebracht dat er onduidelijkheid bestaat met betrekking tot het toepassingsgebied van de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier in het kader van de CRM-veiling door de houders van bepaalde productiecapaciteiten die aan de ontvankelijkheidscriteria voldoen, bedoeld in artikel 7undecies, § 8, tweede lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna kortweg "electriciteitswet"). Zo stelt zich de vraag of voornoemde verplichting eveneens onverkort zou gelden voor noodgeneratoren, zijnde de zogenaamde noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken bedoeld in artikel 2, 68° van de electriciteitswet en dat in het licht van artikel 2 van het koninklijk besluit van 21 mei 2021 tot vaststelling van de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1° en 2°, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, wat betreft de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure en wat betreft de minimumdrempel in MW (hierna kortweg "KB Cumul en Minimumdrempel").

Met betrekking tot die verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier wordt in deze circulaire eveneens verduidelijkt wanneer dergelijke verplichting niet geldt omdat niet voldaan is aan de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen, het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure.

In licht van bovenstaande bevat deze circulaire een aantal richtsnoeren voor de toepassing van de betreffende wet- en regelgeving, teneinde te remediëren aan hoger genoemde onduidelijkheden.

1. WETTELIJKE BASIS

Bij de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen (1), werd een wettelijk kader voorzien voor de invoering van een capaciteitsvergoedingsmechanisme in België. De artikelen 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 14 van de CRM-wet van 22 april 2019, die nog niet in werking waren getreden, werden opgeheven en vervangen bij de wet van 15 maart 2021 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot wijziging van de wet van 22 april 2019 tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt teneinde een capaciteitsvergoedingsmechanisme in te stellen, door hetgeen bepaald in voornoemde wet van 15 maart 2021 die integraal in werking trad de tiende dag na diens bekendmaking op 19 maart 2021 in het *Belgisch Staatsblad*. Artikel 6 van de CRM-wet van 22 april 2019 dat voor het eerst een artikel 7undecies in de electriciteitswet invoegde werd bijgevolg door de CRM-wet van 15 maart 2021 opgeheven (cfr. artikel 13 van de CRM-wet van 15 maart 2021) en tegelijkertijd werd een nieuw artikel 7undecies in de electriciteitswet ingevoegd (cfr. artikel 4 van de CRM-wet van 15 maart 2021).

Artikel 7undecies, § 8, tweede lid, van de electriciteitswet voorziet in een verplichting tot deelname aan de CRM prekwalificatieprocedure voor alle houders van productiecapaciteiten die gelokaliseerd zijn in de Belgische regelzone en die voldoen aan de ontvankelijkheidscriteria en luidt als volgt:

"Iedere houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone die voldoet aan de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in het eerste lid, is verplicht om een prekwalificatiedossier in te dienen."

Overeenkomstig de parlementaire voorbereidende werkzaamheden heeft bovenstaande bepaling tot doel om een inschatting mogelijk te maken van en een voorbereiding op het te verwachten aanbod in de veiling (2). De (verplichte) deelname aan de prekwalificatie is dus belangrijk opdat de netbeheerder kan vaststellen welk volume aan productiecapaciteit er beschikbaar is.

Twee van de drie hoger bedoelde ontvankelijkheidscriteria worden in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, van de elektriciteitswet bepaald als volgt:

“1° de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen, het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure;

2° de minimumdrempel in MW, na toepassing van de reductiefactoren, waaronder de capaciteitshouders niet kunnen deelnemen aan de prekwalificatieprocedure;”

In uitvoering van voornoemd artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1°, werd in artikel 3, § 1, van het KB Cumul en Minimumdrempel, voornoemd ontvankelijkheids criterium inzake het verbod op cumul (onder bepaling 1° hierboven) bepaald als volgt:

“Art. 3. § 1. Een capaciteitshouder kan enkel deelnemen aan de prekwalificatieprocedure met een of meer capaciteiten waarvoor gedurende één of meerdere van de betrokken periode(n) van capaciteitslevering een recht op exploitatiesteun bestaat, op voorwaarde dat het prekwalificatiedossier een uitdrukkelijke verbintenis bevat tot verzaking aan het recht op de exploitatiesteun voor de betrokken capaciteit tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering onder de opschortende voorwaarde van de selectie van deze capaciteit binnen de veiling en het sluiten van een capaciteitscontract als bedoeld bij artikel 7undecies, § 11, van de wet van 29 april 1999.

Deze verbintenis tot verzaking wordt opgenomen in een formulier, waarvan het model door de Algemene Directie Energie wordt opgesteld en gepubliceerd. In dat formulier worden alle maatregelen voor exploitatiesteun vermeld waarvoor de verbintenis tot verzaking geldt, alsook de verbintenis om geen exploitatiesteun aan te vragen die betrekking heeft op de betrokken periode(n) van capaciteitslevering indien de betrokken capaciteit geselecteerd wordt in de veiling en een capaciteitscontract wordt gesloten voor de betrokken periode(n) van capaciteitslevering. Dat formulier wordt als bijlage bij het capaciteitscontract gevoegd en maakt integraal deel uit van het capaciteitscontract dat na afloop van de veiling overeenkomstig artikel 7undecies, § 11, van de wet van 29 april 1999 wordt gesloten.”

In uitvoering van voornoemd artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 2°, werd in artikel 2 van het KB Cumul en Minimumdrempel, voornoemd ontvankelijkheids criterium wat betreft het recht tot deelname aan de prekwalificatieprocedure en specifiek wat betreft de minimumdrempel (onder bepaling 2° hierboven) bepaald als volgt:

“Art. 2. § 1. De minimumdrempel bedoeld in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 2°, van de wet van 29 april 1999 wordt vastgesteld op 1 MW, gemeten op het leveringspunt.

Uiterlijk vóór de vijfde verjaardag van de inwerkingtreding van dit besluit en daaropvolgend vóór het verstrijken van iedere hiernavolgende periode van vijf jaar, stelt de Algemene Directie Energie, na raadpleging van de marktspelers, een rapport op over de wenselijkheid van de herziening van de in het eerste lid vastgestelde minimumdrempel.

§ 2. Komen in aanmerking voor deelname aan de prekwalificatieprocedure, de capaciteitshouders, wiens capaciteit individueel of geaggregeerd, minstens gelijk is aan de minimumdrempel.”

In het licht van voornoemde bepalingen is een houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone verplicht tot indiening van een prekwalificatiedossier voor zover die productiecapaciteit op individuele of geaggregeerde wijze minstens gelijk is aan de hoger vermelde minimumdrempel, en eveneens voldaan is aan de overige twee ontvankelijkheidscriteria.

In artikel 7undecies, § 14, eerste lid, van de elektriciteitswet wordt de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Energie belast met de controle op de naleving en met de sanctionering van de niet naleving (middels administratieve geldboetes) van de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier in het kader van de CRM-veiling als volgt:

“§ 14. De Koning duidt de ambtenaren van de Federale Overheidsdienst Economie, kmo, Middenstand en Energie aan die belast zijn met de controle van de naleving en sanctionering van niet-naleving van de volgende verplichtingen:

[...]

2° de verplichting voor iedere houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone en die voldoet aan de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in paragraaf 8, tot indiening van een prekwalificatiedossier.”

2. TOEPASSING VAN DE VERPLICHTING TOT INDIENING VAN EEN PREKWALIFICATIEDOSSIER IN HET KADER VAN DE CRM-VEILING

2.1. TOEPASSING MINIMUMDREMPEL PER CAPACITEITSHOUDER EN PER TECHNOLOGIE

Aangezien de minimumdrempel dient te worden gemeten op het leveringspunt overeenkomstig artikel 2 van het KB Cumul en Minimumdrempel, en aangezien de drempel moet worden getoetst na toepassing van de reductiefactoren overeenkomstig artikel 7undecies, § 8, eerste lid, van de elektriciteitswet van 29 april 1999, waarbij voornoemde reductiefactor volgens het koninklijk besluit van

28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsvergoedingsmechanisme (cfr. o.a. artikel 13) telkens gelinkt is aan een specifieke technologie, wordt de minimumdrempel toegepast op het leveringspunt per capaciteitshouder en per technologie.

2.2. VERPLICHTING TOT INDIENING VAN PREKWALIFICATIEDOSSIER GELDT NIET IN GEVAL VAN CUMUL

Zoals hoger gesteld, geldt de verplichting tot indiening van een prekwalficatie-dossier voor iedere houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone slechts voor zover die voldoet aan alle ontvankelijkheidscriteria.

In het licht van de Europese richtsnoeren staatssteun ten behoeve van milieubescherming en energie (EEAG), meer bepaald sectie 3.2.5.2 'Cumulering van steun' werd een specifiek ontvankelijkheids criterium voorzien in de CRM-wet van 15 maart 2021 (artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1°), zijnde de voorwaarden waaronder de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen, het recht hebben tot deelname aan de prekwalficatieprocedure.

Dat criterium werd verder uitgewerkt in het KB Cumul en Minimumdrempel.

Krachtens artikel 3 van voornoemd besluit kan een capaciteitshouder enkel deelnemen aan de prekwalficatieprocedure met een of meer capaciteiten waarvoor gedurende één of meerdere van de betrokken periode(n) van capaciteitslevering een recht op exploitatiesteun bestaat, op voorwaarde dat het prekwalficatie-dossier een uitdrukkelijke verbintenis bevat tot verzaking aan het recht op de exploitatiesteun voor de betrokken capaciteit tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering (hierna 'het cumul-verbod').

Aangezien het cumul-verbod in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, 1°, van de elektriciteitswet van toepassing wordt gemaakt op "*de capaciteitshouders die genieten of genoten hebben van steunmaatregelen*", met nadruk op het verleden en heden, worden eveneens capaciteitshouders beoogd die voorafgaand aan en op het uiterlijke tijdstip van indiening van het prekwalficatie-dossier genieten van exploitatiesteun die in aanmerking komt voor verlenging waardoor dat recht op exploitatiesteun ook geldt tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering, ook al hebben zij daarover nog geen volledige zekerheid. Dit strookt ook met het principe dat een voldoening aan het cumul-verbod impliceert dat de capaciteitshouder zich ertoe verbindt om geen (nieuwe) exploitatiesteun aan te vragen die betrekking heeft op de betrokken periode(n) van capaciteitslevering (indien de betrokken capaciteit geselecteerd wordt in de veiling en een capaciteitscontract wordt gesloten voor de betrokken periode(n) van capaciteitslevering; cr. artikel 3, § 1, van het voornoemd koninklijk besluit van 21 mei 2021).

De toepassing van het hiervoor beschreven regime impliceert de volgende concrete gevolgen:

a) een houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone die tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering recht heeft op exploitatiesteun en niet de verbintenis aangaat tot verzaking daaraan, voldoet niet aan het ontvankelijkheids criterium inzake het cumul-verbod en is dus niet verplicht tot indiening van een prekwalficatie-dossier;

b) een houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone die tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering recht heeft op exploitatiesteun en wel de verbintenis aangaat tot verzaking daaraan, voldoet wel aan het ontvankelijkheids criterium inzake het cumul-verbod en is zodoende gerechtigd tot indiening van een prekwalficatie-dossier voor zover en in de mate dat ook aan de overige ontvankelijkheids criteria is voldaan;

c) een houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone die voorafgaand aan en op het uiterlijke tijdstip van indiening van het prekwalficatie-dossier reeds geniet van exploitatiesteun die in aanmerking komt voor verlenging waardoor deze geldt tijdens de betrokken periode(n) van capaciteitslevering en geen intentie heeft geuit of verbintenis is aangegaan tot verzaking daaraan, voldoet niet aan dit ontvankelijkheids criterium inzake het cumul-verbod en is niet verplicht tot indiening van een prekwalficatie-dossier;

d) een houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone is verplicht om een prekwalficatie-dossier in te dienen met betrekking tot een capaciteit waarvoor hij gedurende de betrokken periode(n) van capaciteitslevering in geen geval in aanmerking zou komen om van exploitatiesteun te genieten voor zover en in de mate dat ook aan de overige ontvankelijkheids criteria is voldaan.

2.3. DE HOUDERS VAN BEPAALDE PRODUCTIECAPACITEITEN DIE AAN DE ONTVANKELIJKHEIDSCRITERIA VOLDOEN WORDEN NIET BEOOGD DOOR VOORNOEMDE VERPLICHTING: NOODGENERATOREN

Noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken worden in artikel 2, 68° van de elektriciteitswet gedefinieerd als volgt:

“68° “noodstroomgroep die in eilandbedrijf kan werken”: installatie voor elektriciteitsproductie binnen een verbruikssite, waarvan het nominale vermogen niet significant hoger is dan het verbruiksvermogen van de site in kwestie, en die uitsluitend geïnstalleerd is teneinde de elektriciteitsbevoorrading van deze site of van een deel ervan te garanderen wanneer de elektriciteitsbevoorrading afkomstig van het netwerk waarop het is aangesloten uitvalt voor deze site of een deel ervan;”

Op basis van bovenstaande definitie blijkt kennelijk dat noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken de volgende kenmerkende eigenschappen hebben:

- a) het nominale vermogen is beperkt tot en staat in verhouding tot een niveau dat niet significant hoger is dan het vermogen van de verbruiksinstallatie op de site waarvan zij zich bevindt;
- b) de functionaliteit van elektriciteitsbevoorrading is eveneens beperkt tot het geheel of een deel van de site waarop de betreffende verbruiksinstallatie zich bevindt.

Aangezien de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier er toe strekt om een inschatting mogelijk te maken van welk volume aan productiecapaciteit er in België beschikbaar is, lijkt er geen nood te zijn om dergelijke verplichting eveneens van toepassing te maken op hoger vermelde noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken. Immers, de productiecapaciteit van noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken heeft kennelijk niet tot doel de elektriciteitsbevoorrading van andere verbruiksinstallaties dan diegene op wiens site het zich bevindt. Daarnaast zijn deze eenheden beperkt qua vermogen, eens te meer na toepassing van de reductiefactor. Het opleggen van een verplichte prekwalificatie aan deze eenheden, terwijl zij a priori geen deelname aan de elektriciteitsmarkt beogen, is daarom niet opportuun.

Op grond van hoger staande artikel 7undecies, § 8, van de elektriciteitswet in samenhang gelezen met diens memorie van toelichting alsook met haar uitvoeringsbesluit, moet de bedoeling van de wet- en regelgever inzake de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier en de voorwaarde van de minimumdrempel zodanig worden geïnterpreteerd dat:

- 1) noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken bedoeld in artikel 2, 68° van de elektriciteitswet het recht hebben tot deelname aan de prekwalificatieprocedure voor zover zij aan de ontvankelijkheidscriteria voldoen bedoeld in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, van de elektriciteitswet.
- 2) de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier is van toepassing op iedere houder van productiecapaciteit gelokaliseerd in de Belgische regelzone die voldoet aan de ontvankelijkheidscriteria bedoeld in artikel 7undecies, § 8, eerste lid, van de elektriciteitswet, maar dat gelet op hun specifieke aard en finaliteit daarmee kennelijk niet wordt bedoeld op de noodstroomgroepen die in eilandbedrijf kunnen werken bedoeld in artikel 2, 68° van de elektriciteitswet, ook al zouden zij voldoen aan voornoemde ontvankelijkheidscriteria.

3. SLOTBEPALING

De Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wordt hierbij dan ook verzocht de controle op de verplichting tot indiening van een prekwalificatiedossier in het kader van de CRM-veiling te verrichten krachtens artikel 7undecies, § 14, van de elektriciteitswet en zodoende toepassing te maken van artikel 7undecies, § 8, eerste lid van de elektriciteitswet en van artikel 2 en 3 van het KB Cumul en Minimumdrempel, overeenkomstig bovenstaande richtsnoeren.

De Minister verzoekt de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie deze circulaire op diens website te publiceren.

Gegeven te Brussel, op 4 juni 2021.

T. VAN DER STRAETEN,
Minister van Energie

—
Nota's

(1)

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2019/04/22/2019012267/justel>

(2) Cfr. De artikelsgewijze toelichting bij artikel 4 van de CRM-wet van 15 maart 2021, te consulteren via volgende link: <https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1779/55K1779001.pdf>.